

РЕШЕНИЕ

№ 11912

гр. София, 07.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 21.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Владимир Николов

ЧЛЕНОВЕ: Елена Попова

Мария Стоева

при участието на секретаря Виктория Вълчанова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **1531** по описа за **2025** година докладвано от съдия Владимир Николов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208–228 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерство на вътрешните работи .

С касационна жалба от Г. С. Ц. – полицейски орган при 06 РУ към СДВР, чрез пълномощника гл. юрисконсулт К. В. – Г., оспорва постановеното от Софийския районен съд, НО, 103^{-ти} състав решение от 13.01.2025 г., постановено по НАХД № 16190/ 2023 г. С решението е отменена издадената от посочения полицейски орган Заповед за задържане на лице рег. № 230зз-1574/ 07.11.2023 г., с която В. Д. В. е бил задържан за срок до 24 часа, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

В съдебно заседание касаторът се явява лично и поддържа касационната жалба.

Ответникът, чрез упълномощен адвокат оспорва касационната жалба и претендира възстановяване на разноски за водене на делото.

Прокурорът при Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, след анализ на приложените по делото доказателства, на доводите и възраженията на страните, съобразно чл. 218 АПК, приема за установено следното.

Касационната жалба е подадена в срока, определен в чл. 211, ал. 1 АПК от надлежна страна и е процесуално допустима.

Предвид разпоредбата на чл. 218, ал. 1 АПК Съдът е обвързан с посочените в жалбата

пороци на решението, но за валидността, допустимостта и съответствието му с материалния закон следи служебно. Доводи за нищожност и недопустимост на обжалваното решение не са наведени от касационния жалбоподател и Съдът не открива при извършената служебна проверка наличието на такива основания.

На 07.11.2023 г. В. Д. В. е бил задържан в помещение за временно задържане на лица в 06 РУ – СДВР за срок до 24 часа. За задържането е издадена процесната Заповед рег. 230зз-1574 от 07.11.2023 г. от полицейски орган при 06 РУ – СДВР. Като фактическо основание за задържането в заповедта е посочено: „чл.325 от НК /хулиганство/“.

За да отмени така издадената заповед съставът на районния съд е приел, че заповедта е издадена от материално и териториално компетентен административен орган, но не отговаря на изискванията за форма, тъй като не съдържа посочване на фактическото основание за задържане на В. Д. В..

Първоинстанционното съдебно решение е правилно.

Упражняването на правомощието по чл. 72 от ЗМВР е в условията на оперативна самостоятелност и при предоставена на полицейския орган възможност да прецени, дали при наличие на нормативно установените фактически предпоставки, да наложи или не принудителната административна мярка. Следователно извършваната от съда проверка при оспорване на заповед, издадена на основание чл. 72, ал. 1 от ЗМВР, обхваща преценката дали административният орган е разполагал с дискреционна власт и спазил ли е изискванията за законосъобразност на административния акт, очертани в нормата на чл. 146 от АПК.

Обжалваният пред СРС административен акт е издаден от компетентен орган - полицейски орган по смисъла на чл. 57, ал. 1 от ЗМВР и в кръга на предоставените му от закона правомощия. При постановяването на заповедта съдът не констатира допуснати нарушения на административнопроизводствените правила. Спазени са законово установените процесуални изисквания като на задържаното лице са разяснени правата му по чл. 72, ал. 3, 4, 5 и 6 и чл. 73 от ЗМВР.

Изцяло се споделя обаче извода на СРС, че оспорената заповед за задържане на лице е издадена в нарушение на нормативно регламентирания императивни изисквания за съдържанието на акта, доколкото не са посочени конкретни данни, обосноваващи прилагането на принудителната административна мярка „задържане за срок от 24 часа“ в хипотезата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Действително в заповедта е посочено правното основание за постановяване на задържането – чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, но от фактическа страна обжалваният акт не е обоснован с наличие на данни за извършено от В. престъпление. За обосноваване на правото на органа да упражни предоставеното му правомощие в рамките на неговата дискреционна власт и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си, следва в заповедта за задържане да са описани конкретни фактически обстоятелства, сочещи на обосновано предположение, че лицето, спрямо което се постановява задържането с активното си поведение е осъществило конкретен престъпен състав по НК.

В случая в Заповед за задържане на лице рег. № 230зз-1574 от 07.11.2023 г. като фактически и правни основания за издаването е посочено единствено „чл. 325 НК /хулиганство/“.

Липсата на изискуемите се от закона мотиви за обосноваване наличието на материалноправни предпоставки за упражняване на предоставена от закона компетентност води до нарушаване на императивното изискване за съдържание на акта по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В контекста на съдебната практика на ЕСПЧ,

формалното посочване на законовата хипотеза за постановяване на задържането по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР, не е достатъчно за да се счита изпълнено изискването на чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР за посочване на основанията за задържането. Изцяло се споделя и извода на съда, че за обосноваване на правото на органа да упражни предоставеното му правомощие в рамките на неговата дискреционна власт и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си, е следвало в заповедта за задържане по чл. 72, ал. 1, т. 1 да са описани конкретни фактически обстоятелства, обуславящи издаването на заповед за задържане за срок от 24 часа в приложената от полицейския орган законова хипотеза. В този смисъл не е достатъчно заповедта за задържане да съдържа само позоваване на приложимите разпоредби, без посочване на специфични обстоятелства или действия/бездействия на задържаното лице, релевиращи наличието на фактически основания за задържането, като трайно ЕСПЧ приема, че при липсата на конкретна фактическа обосновка на необходимостта от задържането, задържането се явява несъвместимо с принципа за защита на лицата от произвол. В случая в заповедта липсват обективирани каквито и да е били факти и обстоятелства, релевиращи наличието на конкретни и обективни данни, сочещи на съществуването на обосновано подозрение за извършване на конкретно престъпление от В. В..

Настоящият съдебен състав намира, че заповедта не е и косвено мотивирана чрез материалите от административната преписка. В Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на Върховния съд е посочено, че „мотивите не е необходимо обаче да съвпадат по време с издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт, стига да се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране на индивидуалните административни актове и отказите за издаване на такива“. Мотивите към акта могат да бъдат изложени и отделно от самия него, което като не е осъществено така, че в достатъчна степен да са защитени правата, свободите и законните интереси на лицето, води до неспазване на законоустановената форма на атакувания административен акт. В оспорената Заповед за задържане на лице № 2303з-1574 от 07.11.2023 г. не е цитиран какъвто и да е документ, който да се счита неразделна нейна част. С оглед на гореизложеното при правилно приложение на закона СРС е приел, че не е изпълнено законовото изискване по чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР за посочване в заповедта по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР на основанията за прилагането на принудителната административна мярка „задържане за срок от 24 часа“. Това представлява абсолютно основание по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК за отмяна на оспорения административен акт, като незаконосъобразен.

Задържането за срок от 24 часа по чл. 72 от ЗМВР представлява принудителна административна мярка и като всяка ПАМ налага неблагоприятни последици на адресата с цел постигане на правно определен резултат. Мярката по чл. 72 от ЗМВР, в зависимост от конкретния случай, би могла да има превантивен или преустановителен характер. В случая приложената ПАМ освен фактически необоснована от гледна точка наличието на материалноправното основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, се явява и несъответна на целта на закона. Целта на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е

задържането като превантивна мярка да предотврати възможността лицето, което има вероятност да е извършило престъпление, да се укрие и спрямо него да не може да бъде приведено в действие наказателно преследване. Посочената норма дава възможност на органите на МВР да реализират законовите си правомощия по разкриването и предотвратяването на престъпления чрез задържане на заподозряното лице за 24 часа, когато резултатът не може да бъде постигнат без прилагането на тази принудителна мярка. В случая, видно от доказателствата по делото, полицейските органи са установили самоличността на В. още преди неговото задържане. Не са налице и данни за възпрепятстване от негова страна на действията им за извършване на неотложни процесуалноследствени действия. Въобще не са съществували никакви обстоятелства, които в достатъчна степен да обосноват ограничаването на правото на свободно придвижване, което може да се наложи само с оглед постигане на предвидени в закона цели: да се съдейства за разкриване на престъпление и да се осуети възможността за укриване на извършителя.

Действително за прилагането на ПАМ по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР не е необходимо да са събрани доказателства, установяващи по категоричен и безспорен начин вината на лицето, извършило престъпление, както и да е определена точната наказателноправна квалификация на деянието по НК и основанието за подвеждане под наказателна отговорност. Достатъчно е наличието на данни обосноваващи предположение, че има вероятност лицето да е извършител на престъпление. Доказателства за наличие на данни за участие или съпричастност на В. В. към престъпен акт по делото не са ангажирани. Като всяка ПАМ задържането за срок от 24 часа налага неблагоприятни последици на адресата с цел постигане на правно определен резултат. Мярката по чл. 72 от ЗМВР, в зависимост от конкретния случай, би могла да има превантивен или преустановителен характер и се предприема било с цел да се предотвратят вредните последици от извършено престъпление, било за да осуети прикриването на престъплението, както и с цел започване на разследване срещу вероятния извършител. В случая от доказателствата по делото по никакъв начин не може да се установи каква е била конкретната цел за издаването на оспорената заповед и постановеното с нея задържане, поради което същото се явява несъразмерно с целта на закона - чл. 6, ал. 2 от АПК. Като проявление на принципа за съразмерността, административните органи трябва да упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо и да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. От доказателствата по делото, е очевидно, че не е спазено изискването с прилагането на ПАМ да не се надхвърля необходимото за постигането на целения от закона резултат.

В контекста на принципа по чл. 6, ал. 2 от АПК прилагането на ПАМ по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР следва да е оправдано от гледна точка на съразмерността на налаганото ограничение с необходимостта за постигането на законовата цел. В конкретния случай нито е обосновано, нито е доказано, че реално е било необходимо и оправдано налагането на принудителната административна мярка „задържане за срок от 24 часа” в хипотезата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. На следващо място разпоредбите на чл. 6, ал. 1 и ал. 5 АПК регламентират като проявление на принципа за съразмерността, че административните органи трябва да упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо и да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. От доказателствата по делото е очевидно, че не е спазено изискването осъществяването на преследваната от

закона цел с прилагането на ПАМ да не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

По изложените съображения настоящият касационен състав приема, че като е отменил оспорената заповед първостепенният съд е постановил валидно, допустимо и правилно решение, в съответствие с материалния закон и без да е допуснато съществено нарушение на процесуалните норми, което да съставлява отменително основание.

С оглед изхода на делото искането на пълномощника на ответника за присъждане на направените по делото разноски следва да бъде уважено, като СДВР следва да бъде осъдена да заплати на В. В. сумата от 750 лева, представляваща договорено и заплатено адвокатско възнаграждение за един адвокат за осъществено процесуално представителство в касационното производство. С оглед обема на осъществените действия, както и предвид конкретната фактическа и правна сложност, съдът счита, че заплатеното от ответника възнаграждение е справедливото и адекватно по стойност и следва да бъде присъдено изцяло.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 13.01.2025 г., постановено по НАХД № 16190/ 2023 г. на Софийския районен съд, Наказателно отделение, 103-ти състав.

ОСЪЖДА СДВР да заплати на В. Д. В., ЕГН [ЕГН] сумата от 750 (седемстотин и петдесет) лева, представляваща направени разноски в съдебното производство пред касационната инстанция.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

2.

ЧЛЕНОВЕ: 1.